

Att filma i Stockholms tunnelbana och angränsande lokaler - MTR

En kort guide med exempel för dig som vill söka tillstånd att filma inom SL:s områden, specifikt för de delar där MTR, i egenskap av trafikutövare på uppdrag av Trafikförvaltningen, ansvarar för filmtillstånd (tunnelbanan och dess stationer). Guiden är framtagen i samarbete mellan Film Stockholm AB - Stockholms Filmkommission, Trafikförvaltningen och MTR. Guiden skall ses som "Work in Progress" och kommer att förändras över tid. MTR har även publicerat regler och har en ansökningssida för film och fototillstånd. För länkar se slutet på dokumentet.

Inledning

Tunnelbanan och tillhörande lokaler är i många fall farliga och känsliga miljöer. Känsliga såtillvida att området måste vara säkert för alla som vistas där, resenärer och personal måste kunna komma fram och många områden innefattas av specifik, för omständigheterna anpassad lagstiftning och myndighetskrav. Allt för att inga olyckor skall ske och verksamheten skall kunna upprätthållas.

Då tunnelbaneverksamheten omges av en rad säkerhetsbestämmelser så är det av största vikt att ha adekvat kännedom om dessa. Denna kunskap möjliggör för filmproduktioner att på ett tidigt stadium göra anpassningar till de förutsättningar som är givna och därmed kunna filma det som är möjligt.

Det är alltså fullt möjligt att filma i tunnelbanetågen eller i stationsmiljö. All filmning i tunnelbanans områden kräver dock tillstånd. Möjligheten att få tillstånd och att ni skall kunna filma det ni behöver ökar markant om ni känner till och tar hänsyn till de förutsättningar som gäller och om produktionen är ute i god tid.

Detta dokument och tillhörande guider är till för att ni som filmare skall kunna göra bra film. I detta fall inom tunnelbanan. Om ni har frågor om dokumentet, vill komplettera, komma med förslag, ge feedback på situationer som uppstått med mera så kontakta gärna Stockholms Filmkommission.

Med vänliga hälsningar

Daniel Chilla

Stockholms Filmkommission – Film Stockholm

E-mail: daniel.chilla@sll.se

Telefon: +46 70 238 67 08

Innehåll

Generellt	3
Kostnader	3
Giltigt färdbevis.....	4
Specifika miljöer.....	4
Biljetthall.....	4
Rulltrappor.....	4
Plattform	4
Spårområde.....	5
Tunnelbanevagn.....	5
Depåer.....	5
Sådant som filmare vill ha	5
Rök.....	5
Ljussättning	5
Dolly och dess räls.....	5
Utrustning.....	6
Massa assar, massa folk	6
Ansökan	6
Överblick.....	6
Floorplans eller inte?	6
Handläggningstider	6
Prisuppgift.....	6
Kontaktuppgifter, ansökan med mera	7
Länkar.....	7
Fallstudier.....	8
Fall 1a – Biljetthall och rulltrappor - Liten snabb lätt inspelning	8
Fall 1b – Entré, rulltrappor, plattform, tåg - Liten snabb lätt inspelning	8
Fall 2a – Biljetthall och rulltrappor – Mellanstor inspelning	9
Fall 2b – Biljetthall, rulltrappor, plattform, tåg – Mellanstor inspelning.....	10
Fall 3a – Biljetthall och rulltrappor – Stor inspelning	11
Fall 3b – Plattform och tunnelbana – Stor inspelning.....	12
Fall 4 – På ett tunnelbanetåg.....	12

Generellt

I biljetthallar, utanför och innanför spärrarna, och utanför går det oftast att filma. Helst inte under rusningstid vilket räknas mellan ca 6:00 och 9:00 och ca 15:00 och 19:00, lite olika på olika stationer, och välj gärna stationer som har större biljetthallar så att resenärer fortfarande har plats att ta sig fram obehindrat.

Tunnelbanans primära uppdrag är att finnas till för resenärerna. Om ni har detta i åtanke, planerar för hur resenärer skall ta sig fram, minimerar utrustning som tar plats och så vidare så ökar chanserna för att få tillstånd, desto mer kan ni göra och filma.

Var beredda att kunna informera resenärer, stationsvärdar med mera om vad ni gör.

Information ökar förståelsen.

Generellt krävs det **en ledsagare per 8 personer** som skall betalas av produktionen. Så det lönar sig att fundera på gruppens storlek.

När stationerna är öppna och tunnelbanan går får man **inte ändra ljus och framkomligheten måste garanteras.** Man kan kliva på en tunnelbanevagn och filma men då maximalt 8 personer i gruppen (inklusive alla i gruppen dvs även inkluderat skådespelare och statister) och man får på intet sätt störa trafikrytmen. Tågen skall gå utan störning.

Rulltrappor är generellt, när stationen är öppen, "off limits" för kamera och utrustning, det är en farlig miljö och svårkontrollerade när dom är igång.

Plattformarna kräver speciell planering men det går att filma där om man absolut inte kliver mellan den vita linjen och plattformskanten och om man inte ändrar ljus eller tar upp för stor plats.

Om man behöver kan man **hyra en tunnelbanevagn**, lasta den på dedikerad, anvisad station och filma i den medan den kör. Man kan även ställa vagnen still på sidospår i en tunnel eller anvisad station och filma. Vilka stationer och sträckor som kan bli aktuella beror på förutsättningarna för den aktuella ansökan.

Om man vill ha kontroll, kunna ljussätta och så vidare kan man även **hyra en hel station** när den är stängd. Detta går endast nattetid mellan ca 01:00 och 04:00, tiderna varier och måste undersökas när ansökan görs. Kostnader kan tillkomma för extra städning om ordinarie nattstädning ej kan utföras.

För mindre inspelningar kan **handläggningstiden** beräknas till ca 14 dagar. Om man däremot vill stänga av en station och göra en stor inspelning en eller flera nätter, med ljussättning, rök och så vidare kan det kräva 4-6 månaders ansökningstid. Det är många parter som måste samarbeta.

På grund av den rådande pandemin kan möjligheterna att filma i tunnelbanan vara begränsade på olika sätt och handläggningstiden kan variera. Gör en ansökan för att få kontakt med en handläggare och föra dialog om dina specifika önskemål.

Kostnader

Eftersom varje inspelning har olika förutsättningar, publicerar MTR ingen generell prislista. Gör en ansökan så får ni ett kostnadsförslag.

Giltigt färdbevis

Alla som befinner sig innanför spärrarna behöver ha giltigt färdbevis. Detta är inget som MTR råder över eftersom det är inskrivet i ordningslagens 4:e kapitel, 6 §: ”Det är förbjudet att (...) skaffa sig tillträde till område innanför ingångsspärren till tunnelbana utan att kunna uppvisa giltigt färdbevis.”

Det är med andra ord olagligt att befinna sig innanför spärrlinjen utan giltig biljett. MTR kan inte utföra några undantag för detta. Man kan få hjälp att köpa biljetter via dom vanliga försäljningsställena.

Specifika miljöer

Biljetthall

Som biljetthall räknas området innanför dörrarna, automatspärrens och fram till rulltrappor eller trappor. Här behöver produktioner ta hänsyn till storleken på stationen. Om man planerar att filma på en större station och/eller ser till att så lite utrustning som möjligt tas med in så ökar chanserna att få tillstånd. Det är resenärernas framkomlighet och allas säkerhet som sätter ramarna.

Om det sitter stationsvärd i servicedisk eller liknande så måste man fråga om man får filma åt deras håll, ha med dom i bild. Huvudregeln är att dom inte får lämna sin plats, vilket filmproduktionen måste ta hänsyn till.

Rulltrappor

Tillstånd att filma med kamera på axeln eller kameran på en rigg (steady eller liknande) kräver total kontroll av rulltrappan. Detta innebär att om kameran skall ”åka rulltrappa” bör detta göras då stationen är stängd. Då kan man kontrollera rulltrappan och de som åker i den. Att däremot filma någon som åker upp eller ner i en rulltrappa, med kameran på fast mark / golv, kan, med rätt planering göras även om stationen inte är stängd. Olika stationer har olika förutsättningar.

Rulltrappor är hårda och vassa. Att till exempel kliva på dom utan fri sikt eller gå baklänges i dem kan vara väldigt farligt. I värsta fall med fara för liv. Kanterna på trappstegen är vassa och kantiga och rulltrappan fortsätter att rulla på om den inte stoppas med nödstopp. Då kan det vara för sent.

Ett sätt att underlätta att få tillstånd är alltså att försöka undvika situationer där ni måste kontrollera rulltrappor.

Plattform

Plattformar är indelade i olika zoner. Den zonen som är mellan plattformskanten och den vita linjen på plattformen, bredd 1,5m, kräver specialutbildning. Detta innebär att om du inte har denna utbildning FÅR du INTE vistas i detta område.

Under rusningstid men även under andra tider är det en utmaning att vistas och filma på plattformar. Tänk på detta i eran ansökan. Kan ni hitta en plattform som är bred, har färre resenärer och filma på tider som är utanför rusningstid så ökar chanserna att få tillstånd.

Spårrområde

Spårområdet får absolut inte beträdas. Om ni hyr en station när den är stängd och med noggrann planering, så att elen i strömskenan kan stängas av och trafik av underhållståg med mera stoppas medan man filmar, så kan ni få tillgång till spårområdet. Detta kräver dock flera månaders planering och framförhållning.

Tunnelbanevagn

Under reguljär trafik får man filma på tunnelbanevagn med max 8 personer i gruppen. Man får absolut inte störa trafikrytmen (hålla upp dörrar och liknande) och vanliga resenärer måste kunna ta sig fram. Tågföraren har i genomsnitt 15 sekunder på sig från stopp till att tåget skall börja köra igen.

Om man vill ha arbetsro och en vagn för sig själv så är detta görbart. Man hyr då en vagn, med tågförare, vagnen körs till överenskommet och anvisat stickspår. Där kan man lasta på, rigga och t.ex. repetera. Sedan kan vagnen köras på spåren, i tunnarna och man kan filma samtidigt. Om man vill stå still kan man även ställa vagnen på stickspår och filma.

Depåer

Det är många som föreslår att man vill hyra en vagn som står i någon av depåerna. Depåerna räknas dock som spårrområde och kräver samma utbildning och behörighet som arbete på spår. Dvs detta är i dom flesta fall som att gå över ån efter vatten.

Sådant som filmare vill ha

Rök

Det är inte möjligt att använda rök i tunnelbanans lokaler när tunnelbanan är öppen. Om man vill använda rök måste stationen vara avstängd och vädringsmöjligheter finnas vilket måste undersökas om det finns på önskad plats. Huruvida det är möjligt måste undersökas från fall till fall när ansökan görs. Detta kräver också längre handläggningstid. Att rökfylla tunneltåg är inte tillåtet.

Ljussättning

Det är generellt förbjudet att ändra ljuset (dvs både att sätta eget ljus, släcka lampor eller täcka för dom). Ljuset är satt för att det skall vara säkert och får generellt inte ändras. Med undantag för om produktionen hyr en station när tunnelbanan är stängd eller hyr en tunnelbanevagn. Detta kan dock kräva längre handläggningstid.

Dolly och dess räls

När tunnelbanan är öppen tillåts det generellt inte att man lägger räls. Det kan möjligen tillåtas om man filmar på en stor station där man kan garantera att ingen behöver kliva över rälsen (Dollyns räls alltså). Att utrymmet är så pass stort att rälsen inte stör framkomligheten. Det är alltså rekommenderat att hellre använda handkamera, steady-cam eller gimbal.

Utrustning

Ju mindre utrustning ni behöver ta med in på området och i tunnelbanevagnar desto bättre. Detta innebär att ni kommer att ta mindre plats, störa resenärer mindre och då ökar chansen att få tillstånd och ni får möjlighet att filma det ni vill filma.

Massa assar, massa folk

Tänk på att tunnelbanan ofta är en trång miljö. Ju färre ni kan vara på plats, i tunnelbanans lokaler och i vagnarna desto bättre. Ni kommer att hinna filma mer, inte behöva störa resenärer eller trafiken vilket ger bättre arbetsro och dessutom krävs en ledsagare per 8 personer. De vill säga, är ni till exempel 16 måste ni ha två ledsagare, är ni däremot 17 krävs 3. Tänk på brytpunkterna.

Ansökan

Överblick

Beskriv vad ni skall göra så att läsaren förstår. Presentera projektet och ge en bakgrund till varför ni vill filma i tunnelbanan. Beskriv scenen. Beskriv även scenen i förhållande till den plats ni vill filma på. Inte för att MTR skall kunna neka på grund av ogillat innehåll utan för att det ökar förståelsen för vad ni vill göra och därmed möjligheten att ge er bra råd och få tillstånd. MTR ansvarar för SL:s och tunnelbanans varumärke och behöver ibland stämna av med dem och deras kommunikationsavdelning.

Floorplans eller inte?

Ange teamets storlek. Hur mycket utrustning ni skall ha med er och hur och var denna skall placeras medan ni filmar.

Är ni "bara" ett litet team, med kamera på axeln och rör er smidigt inom tunnelbanans område utan att störa trafik eller resenärer behövs ingen ritning på kamerans eller utrustningens placering. Om ni däremot upptar mer plats, är ett mellanstort / större team, skall filma länge och så vidare så skicka in principskisser över hur ni skall arbeta, var ni planerar att placera utrustning och var och hur ni skall filma.

Handläggningstider

Det är svårt att ange exakta handläggningstider eftersom varje filminspelning är unik. Men generellt kan man säga att om det "bara" är ett mini-team, en grupp om totalt max 8 personer, en kamera på axeln och väldigt lite utrymme som tas i anspråk så tar det omkring 2 veckor. Skall man stänga av en hel station, fylla med rök, ljussätta och så vidare så kan det ta upp till 6 månader, eller till och med ännu längre.

Prisuppgift

MTR ger inte ut några prisuppgifter. Ni får en offert / prisuppgift när er ansökan har granskats. Ansökan är inte bindande. Är man osäker på pris och /eller budget så går det bra att göra en ansökan och beskriva projektet så kan man ta diskussionen därifrån.

Kontaktuppgifter, ansökan med mera

MTR vill att man gör en ansökan via deras digitala formulär via länken nedan. Efter att ni har ansökt kommer MTR att kontakta er för vidare frågor och dialog. MTR har numera en person som särskilt arbetar med filmtillstånden med stöttande kompetens vid behov.

Länkar

Här finns MTRs regler för att filma. Läs på:

https://www.mtrnordic.se/globalassets/dokument/pdf-filer/regler-for-foto--och-filmtillstand-mtr_juni-2017.pdf

Ansökan för att filma och fota gör du / ni här:

<https://www.mtrnordic.se/om-oss/press/fototillstand/>

Fallstudier

Här redovisas för ett antal fall. Detta för att ni som söker tillstånd skall få en bättre förståelse för förutsättningarna.

Fall 1a – Biljetthall och rulltrappor - Liten snabb lätt inspelning

En filmproduktion vill filma en skådespelare som kommer in i en biljetthall, går igenom automatspärrens genom att dra sitt kort och åker ner för rulltrapporna.

- Platser: biljetthall och rulltrappor
- Kamera: Handhållen / på axeln
- Team: 10 personer (skådespelare, regissör, fotograf, b-foto, stylist, elektriker, ljud, en AD, runner, attributör)
- Utrustning: ingen utrustning kommer att ställas ner på MTRs område förutom möjligen en liten "fikavagn"
- Tidsbehov: 2 timmar
- Handläggningstid: ca 14 dagar

Feedback: Om ni kan dra ner arbetsgruppen till 8 personer sparar ni kostnaden för en ledsagare. Om ni filmar på en lite större station och utanför rusningstid behöver ni inte leverera några floorplans och chanserna för tillstånd och det utrymme ni kan använda ökar.

Fall 1b – Entré, rulltrappor, plattform, tåg - Liten snabb lätt inspelning

En filmproduktion vill filma två skådespelare som går genom automatspärrens, åker rulltrappa ner till plattformen och kliver på ett tunnelbanetåg. Kameran kommer aldrig att behöva vara i tåget och om man behöver ta om så får skådespelarna själva ta nästa tåg tillbaka och så får man göra om.

- Platser: biljetthallen, rulltrappor, plattform och tunnelbanetåg
- Kamera: Handhållen / på axeln
- Team: 10 st (2 st skådespelare, regissör, fotograf, b-foto, stylist, elektriker, ljud, 1st AD, runner, attributör)
- Utrustning: En vagn (ca 1,6m lång och 60cm bred) med utrustning så som linser, monitorer med mera och en liten "fikavagn".
- Tidsbehov: 4 timmar
- Handläggningstid: ca 14 dagar

Feedback: I detta fall, när ni skall filma i en tunnelbana i trafik så får gruppen inte vara större än 8 personer i tunnelbanevagnen. Man får inte störa tunnelbanans tidtabell och ståtid på stationen. Tågföraren har i genomsnitt 15 sekunder på sig från stopp till att tåget skall börja köra igen. Om fler ingår i teamet får dessa helst stanna i biljetthallen. Även som i 1a sparar ni pengar om ni kan dra ner arbetsgruppen till 8 personer. Ni måste hålla er borta från området mellan den vita linjen och plattformskanten. Området kräver speciell utbildning och certifiering. Förutom när tåget stannat och ni kliver på tåget. Tänk på att vara flexibel med planeringen av var tåget stannar och dörrarna kommer att hamna, det varierar. I övrigt som feedback för fall 1a.

Fall 2a – Biljetthall och rulltrappor – Mellanstor inspelning

En filmproduktion vill filma två skådespelare och 3 statister som går genom automatspärrens och åker rulltrappan ner. Man behöver sätta lite ljus, med batterilampor, och täcka för lite annat ljus (stänga av eller täcka över). Man behöver även kunna leda om övriga trafikanter så att dom inte stör skådespelare.

- Platser: biljetthall och rulltrappor
- Kamera: Stativ och dolly (med räls)
- Team: 18 stycken (2 st skådespelare, 3 statister, regissör, regiass, fotograf, b-foto, elektriker, mask, kostym, 2 ljud, 1 AD, runner, platsass, attributör)
- Utrustning: Dolly, 1 vagn för lampor / stativ med mera, 1 vagn (ca 1,6m lång och 60cm bred) för kamerautrustning, en "ljudpirra", en "fikavagn" och diverse väskor för olika avdelningar
- Tidsbehov: för-rigg 2 timmar, inspelning 3 timmar, nedrigg 1 timme
- Handläggningstid: ca 14 dagar

Feedback: Ni får inte ändra ljuset i biljetthallen, då måste ni hyra stationen när den är stängd, ca 01 - 04 nattetid, exakta tider anges vid tillståndsansökan. En inspelning som denna är bra att genomföra på en större station där man kan kontrollera och i vissa fall spärra av vissa områden. Ansökan i detta fall bör vara ordentlig, med ritningar, tider, personal med mera så att MTR får god förståelse för vad som skall göras. Om ni genomför inspelningen när stationen är igång får till exempel inte kamera och fotograf filma och åka samtidigt i rulltrappan. Att lägga räls blir som ett permanent hinder och är svårt att få tillstånd för. Tänk istället på att använda mjuka hjul, gimbal, steady eller liknande. Se till att göra en grundlig ansökan från början.

I biljetthall går det ofta bra att lätta upp ljus om det inte stör resenärer eller personal. MTR tillåter inte att man släcker eller täcker över ljus p.g.a. hänsyn till resenärer med synnedläggning. Man tillåter ingen tillkommande belysning på plattformar eller andra ställen där man kan riskera att blända en tunnelstågförare.

Att släcka ner ljus kan i vissa fall kräva lång planering så ange redan i ansökan vad ni vill göra för att få en preliminär tidsram.

Som regel kan inte en inspelning styra om resenärer, be dem vänta på nästa tåg, blockera dörrpar till tunnelståg och så vidare.

I övrigt som feedback i fall 1a.

Fall 2b – Biljetthall, rulltrappor, plattform, tåg – Mellanstor inspelning

En filmproduktion vill filma två skådespelare och 3 statister som går genom automatspärarna, åker rulltrappan ner, kliver på tåget och åker lite tunnelbana. Man behöver sätta lite ljus, med batterilampor, och täcka för lite annat ljus (stänga av eller täcka över). Man behöver inte kontrollera vilken tunnelbana det är utan skådespelare och team åker tillbaka med tåget till samma station igen om man måste ta om. Man behöver även kunna leda om övriga resenärer så att dom inte stör spelet.

- Platser: biljetthall, rulltrappor, plattform och tunnelbanetåg
- Kamera: Stativ och dolly (med räls)
- Team: 18 st (2 st skådespelare, 3 statister, regissör, regiass, fotograf, b-foto, elektriker, mask, kostym, 2 ljud, 1 AD, runner, platsass, attributör)
- Utrustning: Dolly, 1 vagn för lampor / stativ med mera, 1 vagn (ca 1,6m lång och 60cm bred) för kamerautrustning, en "ljudpirra", en "fikavagn" och diverse väskor för olika avdelningar
- Tidsbehov: för-rigg 2 timmar, inspelning 4 timmar, nedrigg 1 timme
- Handläggningstid: ca 14 dagar

Feedback: Ni får inte förändra ljuset om ni inte hyr en stängd station. Tänk på handläggningstiden. Som i 1b får man inte störa tunnelbanetrafiken om stationen är öppen. Som i 1b får man inte vara fler än 8 gruppen som kliver på tåget, eftersom det är i trafik. När produktionerna blir större är det ännu viktigare att tänka på vilken station ni väljer, så att den är rymlig, och vilken tid på dygnet ni vill filma. Tänk på att rusningstiden är mellan ca 6 - 9 och 15 - 19. Var noggrann med att ha med så lite utrustning som möjligt på perrongen, det är en farlig miljö.

Fall 3a – Biljetthall och rulltrappor – Stor inspelning

En filmproduktion vill filma fyra skådespelare och 10 statister som går genom automatspärrarna och åker rulltrappan ner. Man behöver sätta lite ljus, med batterilampor, och täcka för lite annat ljus (stänga av eller täcka över). Man vill även kunna stoppa andra trafikanter under tagning och repetition (ca 2 - 3 minuter varje gång nedanför rulltrappan och utanför entrén).

- Platser: biljetthallen och rulltrappor
- Kamera: Stativ och dolly (med räls)
- Team: 35 st (4 st skådespelare, 10 statister, regissör, regiass, statistansvarig, fotograf, b-foto, c-foto, elektriker, el-ass, mask, kostym, 2 ljud, 1st AD, runner, 4st platsassar, attributör)
- Utrustning: Dolly, 1 vagn för lampor / stativ med mera, 1 vagn (ca 1,6m lång och 60cm bred) för kamerautrustning, 1 vagn för pass (dolly, räls med mera), en "ljudpirra", en "fikavagn" och diverse väskor för olika avdelningar.
- Tidsbehov: för-rigg 3 timmar, inspelning 4 timmar, nedrigg 1 timme
- Handläggningstid: räkna med 4 - 6 månader

Feedback: Detta är att anse som en stor inspelning. Den kommer att kräva ordentlig planering och framförhållning. Ni kommer antagligen att behöva en gruppchef/koordinator och flera ledsagare från MTR. De kommer att ha egen radiokanal och en egen organisation. Vill ni rökfylla måste stationen vara avstängd. Det är alltså nattetid som gäller för denna storlek på inspelning.

Fall 3b – Plattform och tunnelbana – Stor inspelning

En filmproduktion vill filma fyra skådespelare och 10 statister som pratar på plattformen och sedan går på en tunnelbana och fortsätter prata. På plattformen behöver man sätta lite ljus, med batterilampor, och täcka för lite annat ljus (stänga av eller täcka över). Man vill även kunna stoppa andra trafikanter under tagning och repetition (ca 2 - 3 minuter varje gång på perrongen). När man åker med tunnelbanan så görs det "on the fly" det vill säga man använder tunnelbanans "rytm" man går på när dörrarna öppnas och åker med. Kamera på axeln i tunnelbanan

- Platser: biljetthall och rulltrappor
- Kamera: Stativ och dolly (med räls)
- Team: 35 st (4 st skådespelare, 10 statister, regissör, regiass, statistansvarig, fotograf, b-foto, c-foto, elektriker, el-ass, mask, kostym, 2 ljud, 1st AD, runner, 4st platsassar, attributör)
- Utrustning: Dolly, 1 vagn för lampor / stativ med mera, 1 vagn (ca 1,6m lång och 60cm bred) för kamerautrustning, 1 vagn för pass (dolly, räls med mera), en "ljudpirra", en "fikavagn" och diverse väskor för olika avdelningar.
- Tidsbehov: för-rigg 3 timmar, inspelning 4 timmar, nedrigg 1 timme
- Handläggningstid: räkna med minst 4 – 6 månader

Feedback: Räkna med lång handläggningstid och noggrann planering. Ni kommer att behöva hyra en stängd station för att genomföra denna inspelning och en ingående dialog med MTR.

Fall 4 – På ett tunnelbanetåg

På tåg som är i trafik får man inte vara större grupp än 8 personer och bara ta med sig så lite utrustning som möjligt och enbart sådan utrustning som man kan bära. Man får heller inte påverka stopptider eller tågets tidtabell. Tågföraren har i genomsnitt 15 sekunder på sig från stopp till att tåget skall börja köra igen. Vill man ha lugn och ro och film på tåg i rörelse kan man hyra en tunnelbanevagn som man riggar och riggar ner på en anvisad station. Tåget kan då köra i tunnelbanesystemet och även stanna på stickspår i till exempel en tunnel. I övrigt se fallen ovan.